

Neapolis University

HEPHAESTUS Repository

<http://hephaestus.nup.ac.cy>

Archive Cypriot Newspaper Materials

Alithia

1882-08-19

þÿ £ Å ¶ ® Ä · Ã ¹ Â À µ Á ¯ š í À Á ¿ Å

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/11362>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Βασιλική ἐπιτομή περιληπ-
τή, εν ταῖς πόλεσι τῆς Κυ-
πρου σελήνια ἕκτα. Ἐν τοῖς
χωρίσι σελήνια πέντε. Ἐπιτομή
ἐπιτομῆ φράσαι ἱσοσύν-
βαστοιήσεις, ἡ διατριβὴ κα-
τασκευάζονται πρὸς ἡμῶν
φράσαι τὴν γραμμῶν. Ἐν
γραμματοδραστηρίαις ἡ Δημάρ-
χος πρὸς δύο πέντε τὴν
γραμμῶν. Ἄρθρα σύμφωνα
τὰ πρὸς ἡμῶν τῆς "ΑΛΗ-
ΘΕΙΑΣ" κατασκευάζονται διὰ
ἑαυτῶν.

ΑΛΗΘΕΙΑ

Ἐφημερίς Ἑβδομαδιαία.

Ἐκδότης ὁ συντάκτης Α. Κ. ΠΑΛΛΙΟΛΟΓΟΣ. (Editor A. C. Palliologos)

Διὰ τὰς ἀποστολὰς ἀποστο-
λῶν τῶν Συντάκτη, Γραφεῖο
καὶ Τυπογραφίῶν "ΑΛΗ-
ΘΕΙΑΣ" ἠδὲ Ἀγίου Ἀντωνίου
ὑπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ Ἀθηνῶν
καὶ Ἡρακλείου ἀριθ. 56. Ἀ-
ποστολῶν εἰς τὴν ὑποχρεω-
τικὴν ἐπίσημα. Τα πρὸς ἐπιτομῶν
ἐπιτομῶν ἐπιτομῶν, ὁμοσ-
τασίαι ἡμῶν ἐν ἐπιτομῶν
ταῖς Ἐπιτομῶν ἡμῶν ἡμῶν
μὲν ταχυδρομικῶν ἐπιτομῶν
ὑπὸ ὑποχρεωτικῶν.

ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ.

Τῆ 27 ἰουλίου ἐν τῇ βουλῇ τῶν Ὀμοτιμῶν ὁ λόρδος Οὐεβνέυ ἐπέστητε τὴν προσηλὴν τῶν συναδέλφων τοῦ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς Κύπρου καὶ τὰς γενομένας ἐποικισεῖς, ἠτήσατο δὲ ἐγγράφα περὶ τῶν ἐξ Αἰγύπτου φυγάδων καὶ τῆς ἐν τῇ νήτῳ διασκούς διατριβῆς των. «(1) πρῶτος ἀριστοτῆς σὺρ Γάρνερ Βολτελέυ εὐφρόνητε(!!) τοὺς κατοικοὺς διὰ νέας διαχειριστικῆς μηχανῆς. Ἄλλ' ὅπως ἰδρῶσμεν αὐτῶν ἀποικίας, δεόν νὰ ἤμεθα οὐχὶ πρόδικαιοι, ἀλλὰ διαρκεῖς τῆς νήσου κῆτοροι καὶ νὰ τὴν ἀποδείξωμεν τιμῆμα τοῦ βρετανικοῦ κράτους. Αἱ πρόοδοι μὲν ἀντετήκυσαν τὰς δαπάνας ἐπὶ ἐν ἡ δύο ἐτη πέποιθα ὅμως, ὅτι θὰ αὐξήσῃ ἐπὶ πολὺ ὑπὸ κυβερνήτην ἐντιμονικὴν δικαίαν. Ἡ Κύπρος ἦτο ἄλλοτε μίαν τῶν περικαλλεστῶτων ἐν τῇ ἀνατολικῇ μεσογειῶ, μόνον δὲ διὰ τῆς φασίλης τῶν Τούρκων κυβερνήσεως ἐφαλακρῶθησαν τὰ ὄρη, κατεστράφησαν τὰ ὄρη, ἐξηράνθησαν οἱ γέμαρροι καὶ ἠρανίσθησαν αἱ πρασιαί. Διὰ τῆς ἐπιλειπείας καὶ τῆς ἰκανότητος τοῦ πολιτισμοῦ ῥαδίως θὰ ἀποκατατῆ ἡ ἀρχαῖος καλλονὴ καὶ γονιμότης. Ὁ λιμὴν τῆς Ἀμμοχώστου, ὁ δυνάμενος νὰ χωρήτῃ 14 θωρηκτῶν, οἰκτρῶς ἀμεληθεὶς ὑπὸ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως, κατέτῃ ἀχρηστὸς καὶ οὗτος ὅμως δυνατὸν νὰ βελτιωθῇ καὶ χορηγήσῃ ἡμῖν σπουδαιότατον ἐν τοῖς ὕδατιν ἐκείνοις ναύσταθμον, οἷου τανῦν στερούμεθα. Καὶ ὡς στρατιωτικὸς δὲ σταθμὸς φαίνεται πλείστου λόγου ἄξιος, διότι καὶ ἀνὰ μέσον Αἰγύπτου καὶ Τουρκίας, εὐδεὶς δὲ θὰ προσήγγιζε εἰς Κωνσταντινὴν ἄνευ τῆς ἡμετέρας ἀδείας, ἐάν τὸν κατείχομεν ὠχυρωμένον. Δὲν λέγω, ὅτι πρέπει ἡ νήσος νὰ ἀποδειχθῇ ἕτερα Γιβραλτάρη· δεόν ὅμως νὰ γίνῃ ἐνοπλιον φρούριον πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ βρετανικοῦ ἐμπορίου.»

Κόμης Κίμπερλέυ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἀποικίων.

«Δὲν δύναμαι νὰ παρακολουθῆσω τῷ ῥήτορι ἐπὶ πάντων, ἔσα περὶ Κύπρου ἠρώτησε θὰ ἀντιήτω δὲ μόνον εἰς τὸ τῶν ἀποικίων, περὶ ὧν προειδοποιήσε με. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν προόδων ἴδονατο νὰ εἰπῆ τινὰ λόγου ἄξια. Ἀκριβῆς ἐρευνα τῶν οἰκονομικῶν τῆς Κύπρου ἐδείξεν, ὅτι ἐπὶ τινὰ ἐτῆ θὰ προκύπτῃ ἔλλειμμα, καλυφθησόμενον διὰ κλινοβουλευτικῆς ἐπιχορηγήσεως 40.000 λιρῶν. Ἐρέτος τὸ ἔλλειμμα εἶναι μεγαλειότερον· ἀλλ' ἐπὶ τινὰς ἐνιαυτοὺς θὰ χορηγῶμεν 40,000 Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς συμπαράλαβεντα καὶ ὁ φόρος ὁ τουρκικὸς, οὐ ἄνευ τῆς οἰκονομικῆς τῆς νήσου θὰ ἴκμαζον. Περὶ τῶν λιμένων, ἡ μὲν Ἀμμοχώστου, καὶ ἄνευ μεγάλης δαπάνης, θὰ καλίστατο ἰκνή νὰ χωρήτημεγάλα τινὰ σκάφη πολεμικῆ· ἡ ἀέγερσις ὅμως καὶ ὀχύρωσις τῶν χρεωδῶν φρουρίων θὰ ἦτο λίαν πολυδάπανος. Εἰς τὸ ἐμπόριον ἡ Ἀμμοχώστου θὰ ἦτο ἡκίστα ἐπιτηδεία, διότι χρησιμώτεροι εἶναι οἱ λιμένες Λάρνακος καὶ Λεμεσοῦ. Τὸ μέγιστον πρόσκομμα εἰς σύστασιν ἀποικίων παρεμβάλλει ἡ περιπτώσις, ὅτι οἱ νῦν κάτοικοι ἔχουσι ἤδη δικαιώματα ἐπὶ τοῦ εδάφους ὕρ' ἐνα ἢ ἄλλον τύπον. Οὐχὶ ῥα ἴα λοπὸν θὰ ἦτο ἡ εἰσχωγῆ μείζονος πληθῆος ξένων ἐποικων. Πλείτται ἐν τούτοις καταβάλλονται προσπάθειαι, ὅπως ἐνθαρρυνθῶτιν αἱ μεταναστῆσαι ἐκ τε τῆς ἠπείρου καὶ τῶν νήπων τοῦ Αἰγαίου. Αἱ μεταναστῆσαι ἐξακλουθοῦσιν οὐδαμῶς δὲ ἀμφιβάλλω, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ νήσος προκόπτει κατὰ τὴν εὐημερίαν ὑπὸ ἀγγλικὴν κυβερνήσιν, ἐπὶ τοσοῦτον θὰ αὐξήσῃ καὶ ὁ πληθυσμὸς. Σήμερον οἱ κάτοικοι εἶναι πάντες εὐερίμοι διὰ τε ἄλλους λόγους, καὶ διότι πλείττοι τῶν ἀγρῶν ἐμειναν χέρσοι, ἀπαιτοῦσι δὲ πολυδάπανον ἔρδενιν ἵνα καρποφορήτωσιν. Ὡς λιπὸν νῦν ἔχουσι τὰ πράγματα, μεγάλη τις αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ θὰ συνεπήγετο καὶ πολλὰ δεινά. Οἱ μισθοὶ εἶναι μικρότατοι κατὰ δὲ τὸ νῦν σύστημα τῆς καλ-

λιεργίας δὲν ὑπάρχει ἐνατχόλησις εἰς πλείτερος βραχιόνιας. Ἀριστὴ καὶ κατ' ἐξοχὴν εὐελπίς βιομηχανία εἶναι ἡ καλλιέργεια τοῦ οἴνου, ἐπὶ μὲν τουρκικῆς παρακμάστατα τανῦν δὲ βαθμῆδὸν ἀναζωογονομένη καὶ παρέχουσα μεγάλην ἀγορὰν τῇ Γαλλίᾳ. Κατὰ κακὴν μοῖραν ὁ οἶνος τῆς Κύπρου ἔχει τινὰ δυτάρεστον ὄσμην, ὡς κομιζόμενος ἐν αἰγείοις ἀπὸς ἐντοσθεν κεχρωματισμένον (γέλως)· ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ κακὸν θὰ ἀρθῇ ἐκ τοῦ μέτου διὰ τῆς ὀσπιώσεως τῶν ῥῶν. Αἱ ἀμπέλοι ἐν Κύπρῳ κατ' εὐτυχίαν δὲν νοτοῦσιν. Ἐγγράφα πρὸς δημοσιεύσιν δὲν ὑπάρχουσι· δύναμαι ὅμως νὰ ἀναγνώσω τὴν ἀπὸ 8 ἰουλίου 1832 διακρινώσιν τοῦ ἀριστοῦ, ἐχρυσκν ὡδε. « Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ διαβιβῶτω κατάλογον τῶν ἐξ Αἰγύπτου προτρυγῶν, ἐν ᾧ φαινεταὶ ἡ ἐνότης τῶν ἀρικομένων εἰς Λάρνακα. Διαβεβαίωμαι ἐπανειλημένως, ὅτι οἱ πλείττοι τῶν καταπλευσάντων εἰς Κύπρον εἶναι ἀνθρώποι τίμιοι καὶ ἀγαθοί. Βεβαίως ὑπέστησαν ζήμιας δεινάς, πηλὸν δὲ μετὰ βραχίον χρόνον ὡς δαπανήσῃ καὶ τὸν ἔσματο τῶν ὀβολῶν των. Ἐδῶκα διαβαστήρια εἰς τὰς πατριδάς των, εἰς Μελίτην, Σμύρνην, Βηρυτὸν, διὰ τινὰς γυναικίνας ἐλθούσας μόνας καὶ εἰσπύτας ὅτι εἶρον ἐκεῖ συγγενεῖς καὶ φίλους· θὰ ἐπιτηρήσω δὲ καὶ εἰς περιπτώσεις ἀπορίας καὶ ἀμηχανίας. Διέταξα νὰ καταγράφωνται τὰ ὀνόματα τῶν ἀνακουφισμένων καὶ νὰ συνταγῇ ἐκτεσις » Βραδύτερον ὁ σὺρ Βιδούλφ ἔγραφε. « Διέταξα νὰ συγκροτηθῶν δευτερεύουσαι ἐπιτροπαὶ ἐν Λάρνακι καὶ Λεμεσῶ, ὅπου εἶναι συνειλεγμένοι οἱ πρόσωποι· παρεδῶκα δὲ εἰς ἑκάτεραν 100 λιρας πρὸς ἀνακούρῃ τῶν δυστυχητῶντων. » Ἐξ Αἰγύπτου κατέπλευσαν εἰς Κύπρον ἐν συνόλω 3, 029· παρασκευαί ἐγένοντο πρὸς ὑποδοχὴν προτρυγῶν ἐν Λάρνακι καὶ Λεμεσῶ, ἐχορηγήθη δὲ καὶ ποτόν τι ἐπὶ ἐνδοχομένων χρεωδῶν. Οὐδαμῶς φοβῶμαι μὴ συμβῶσιν ἀτοπα ἐκ τῆς τῶν ξένων εἰς Αἰγύπτου

ἐπιρροῆς ἀπ' ἰναντίας φρονῶ, ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ τιμωρῆ προσθήκην τοῦ πληθυσμοῦ. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ εἶπω, ὅτι ἡ ἀπόπειρα κατοικισεως Μελιταίων ἐν Κύπρῳ ἀπέτυχε παντάπασι. Τὸ σχέδιον τοῦ το ἐπέδωξεν ἡ προκάτοχος κυβερνήτης, κατόπιν ὅμως ἐπεχείρησεν αὐτὸ κύριος τις ὡς ἔργον ἰδιωτικόν. Οἱ ἀνθρώποι ἀπεστάλησαν ἐκ Μελίτης ἐν καιρῷ ἡκίστα καταλλήλῳ καὶ εἰς μέρος τῆς Κύπρου φαλόστατον. Πολλοὶ τῶν ἐπικων ἐνόστησαν, ἐνιοὶ ἐτελεύτησαν, οἱ δὲ λιποὶ ὑπέστρεψαν οἰκάδε κομίζοντες οὐχὶ εὐαρέτους ἰδέας καὶ εἰδήσεις περὶ τοῦ ἐν Κύπρῳ βίου Σφόδρα λυπηρὰ εἶναι ἡ τοῦ ἔργου ἀποτυχία, ἀλλ' οἱ Μελιταῖοι δὲν εἶναι γεωργοί, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀχθοφόροι, κάπηλοι, καὶ τοιοῦτοι οἱοὶ εὐρίσκονται πολλαχοῦ τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, πρὸς δὲ τούτοις δὲν ἴδῃγον ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ πρὸς τοὺς ἐγχωρίους. Οἱ ἐν Μελίτῃ διακῶς πηλοῦσι τὴν παρενθάρρυνσιν τῶν μεταναστῆσεων, ὑπεδειχθη δὲ αὐτοῖς κατάλληλος ἡ Κουηλάνδη. Κόμης Κίρναβον. Τὸ λέγειν, ὅτι οἱ Μελιταῖοι δὲν διάγουσιν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ μετὰ τῶν Κυπρίων εἶναι ἐπιχειρηματικὸν ὑπὲρ τῶν Μελιταίων. Πρὸς τὸ σχέδιον τῆς κυβερνήσεως ἔχω νὰ ἀντιτάξω τὰ ἐξῆς δύο. Φαίνεται ὅτι τὸ συμβούλιον θὰ ἀπαρτίσῃ ἐννεα χριστιανοὶ καὶ τρεῖς μωαμεθανοὶ, ἀποτελοῦντες τὴν ἐκλεκτὴν μεριδα, καὶ ἐξ μετῆ ἐπισημα ἀποτελοῦντα τὴν μὴ ἐκλεκτὴν. Ἐν ἄλλαις λέξεται, οἱ μὴ ἐπισημοὶ ὑπερβαίνουσι κατὰ πληθὺν τοὺς ἐπιστήμους καὶ ἀναλογοῦσιν ὡς δύο πρὸς ἕνα. Πᾶν ἄλλο βουλευόμεναι ἢ νὰ λαλήσω κατὰ τῶν ἐκλεκτικῶν θετμῶν· δεόν ὅμως καὶ οὗτοι νὰ ἐφαρμῶζωνται ἐν πρέποντι καιρῷ καὶ εἰς πρέποντας ἀνθρώπους. Ἐπειτα τὸ σχέδιον διακρίνει καὶ χωρίζει τὸν λαὸν εἰς δύο τάξεις χριστιανῶν καὶ μωαμεθανῶν, καὶ χορηγεῖ ταῖς χριστιανῶν· ἀναλόγως πρὸς τὴν πληθύν των, πλείονοτητα δύο πρὸς ἕνα. Ἀλλὰ τοσοῦτον σπουδαῖον εἶναι τὰ ἐπιτηδύ-

